

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2018)0229

Būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai **2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Direktyvos 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai, įgyvendinimo (2016/2328(INI))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 ir 3 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 18, 19, 21, 79 ir 82 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 3, 6, 20, 21, 23, 24, 41 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK),
- atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1948 m. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1989 m. JT vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 1985 m. lapkričio 29 d. JT Generalinės Asamblėjos priimtą Pagrindinių teisingumo principų nusikaltimų ir piktnaudžiavimo valdžia aukoms deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija) ir į 2017 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimus (ES) 2017/865¹ ir (ES) 2017/866² dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo pasirašymo Europos Sąjungos vardu,
- atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec(2006)8 valstybėms narėms dėl pagalbos nuo nusikaltimų

¹ OL L 131, 2017 5 20, p. 11.

² OL L 131, 2017 5 20, p. 13.

nukentėjusiems asmenims,

- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 31 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec (2010)5 valstybėms narėms dėl kovos su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ar lyties tapatybės priemonių,
- atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 15 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose¹,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 6 d. Tarybos išvadas dėl kovos su neapykantos nusikaltimais Europos Sąjungoje ir 2014 m. birželio 5 d. Tarybos išvadas „Visų formų smurto prieš moteris ir mergaites, įskaitant moters lyties organų žalojimą, prevencija ir kova su juo“,
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičiančią Tarybos sprendimą 2005/671/TVR²,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji³,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose⁴,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR⁵,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio⁶,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR⁷,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR⁸,

¹ OL L 82, 2001 3 22, p. 1.

² OL L 88, 2017 3 31, p. 6.

³ OL L 132, 2016 5 21, p. 1.

⁴ OL L 181, 2013 6 29, p. 4.

⁵ OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁶ OL L 338, 2011 12 21, p. 2.

⁷ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁸ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

- atsižvelgdamas į savo 2017 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija įgyvendinimo¹,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje²,
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/80/EB dėl žalos atlyginimo nusikaltimo aukoms³,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento Piliečių teisių ir konstitucinių reikalų teminio skyriaus 2017 m. rugsėjo mėn. paskelbtą tyrimą „Kokių priemonių gali imtis ES ir valstybės narės, kad suteiktų geresnę pagalbą terorizmo aukoms?“ (angl. „How can the EU and the Member States better help victims of terrorism?“),
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių agentūros (FRA) apklausą „Antrasis Europos Sąjungos mažumų ir diskriminacijos tyrimas“ (angl. „Second European Union minorities and discrimination survey“), paskelbtą 2017 m. gruodžio mėn.,
- atsižvelgdamas į FRA tyrimą „Vaiko poreikius atitinkantis teisingumas: vaikų, kurie aukos, liudytojo arba šalies statusu dalyvauja devyniose ES valstybėse narėse vykstančiuose teismo procesuose, perspektyvos ir lūkesčiai“ (angl. „Child-friendly justice – Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States“), paskelbtą 2017 m. vasario mėn.,
- atsižvelgdamas į 2017 m. FRA pagrindinių teisių ataskaitą, paskelbtą 2017 m. gegužės mėn.,
- atsižvelgdamas į 2016 m. FRA pagrindinių teisių ataskaitą, paskelbtą 2016 m. gegužės mėn.,
- atsižvelgdamas į FRA 2015 m. sausio mėn. paskelbtą tyrimą pavadinimu „Nusikaltimų aukos Europos Sąjungoje: paramos aukoms mastas ir pobūdis“,
- atsižvelgdamas į FRA tyrimą „Didelis darbuotojų išnaudojimas. Darbuotojai, judantys Europos Sąjungoje arba atvykę į ją“ (angl. „Severe labour exploitation: workers moving within or into the European Union“), paskelbtą 2015 m. birželio mėn.,
- atsižvelgdamas į FRA pranešimą „Smurtas prieš moteris – ES masto tyrimas“, paskelbtą 2014 m. kovo mėn.,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 6 d. paskelbtą pranešimą apie IVOR projektą „Į aukas orientuotos reformos įgyvendinimas baudžiamosios teisenos sistemoje ES“,
- atsižvelgdamas į Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) ataskaitą „Nusikaltimų aukų teisių direktyvos analizė atsižvelgiant į lyčių aspektą“,

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0501.

² OL L 127, 2014 4 29, p. 39.

³ OL L 261, 2004 8 6, p. 15.

- atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 10 d. Džokjakartos principus „Plius 10“ („Principus ir valstybių išipareigojimus taikyti tarptautinę žmogaus teisių teisę, susijusią su seksualine orientacija, lytine tapatybe, lyties raiška ir lytims būdingomis savybėmis“),
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu¹,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimų tarnybos Direktyvos 2012/29/ES įgyvendinimo ES lygmeniu vertinimą, kurį parengė *Ex post* vertinimo skyrius,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,
 - atsižvelgdamas į bendrus Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės (FEMM) komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A8-0168/2018),
- A. kadangi Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai (Nusikaltimų aukų teisių direktyva), siekiama baudžiamojo teisingumo sistemoje sutelkti dėmesį į nusikaltimų aukas ir geriau ginti jų teises, kad bet kuriai nusikaltimo aukai būtų užtikrinamos vienodos teisės, nepriklausomai nuo to, kur įvyko nusikaltimas, nuo jų tautybės ar gyventojų statuso;
 - B. kadangi 2017 m. rugsėjo mėn. 23 valstybės narės iš 27 buvo perkėlusios Nusikaltimų aukų teisių direktyvą į nacionalinę teisę; kadangi Komisija pradėjo 16 pažeidimo procedūrų prieš valstybes nares, kurios praktikoje dar ne visiškai atitinka reikalavimus; kadangi šia direktyva suteikiama galimybė pradėti spręsti su nusikaltimų aukomis susijusius klausimus kitoje valstybėje narėje; kadangi tarpvalstybinio pobūdžio bylose tebėra trūkumų;
 - C. kadangi ES lygmeniu nustatyti suvienodinti standartai ir priemonės, kuriais siekiama pagerinti ES piliečių gyvenimo sąlygas, tačiau kiekvienoje šalyje nusikaltimo aukų atžvilgiu vis dar elgiama skirtingai;
 - D. kadangi nepaisant daugelio valstybėse narėse pradėtų pokyčių, nusikaltimų aukoms vis dar dažnai trūksta informacijos apie jų teises, o tai reiškia, kad daromas neigiamas poveikis Nusikaltimų aukų teisių direktyvos veiksmingumui atskirose šalyse, visų pirma kalbant apie prieigos prie informacijos reikalavimą;
 - E. kadangi paramos aukoms grupės aukų poreikius (greta teisinės paramos) skirsto į keturias kategorijas: teisė į teisingumą, orumą, tiesą ir atminimą – pastaroji teisė reiškia besąlygišką terorizmo pasmerkimą;
 - F. kadangi kai kuriose valstybėse narėse trūksta paramos aukoms paslaugų ir jų koordinavimo vietos, regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, todėl

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0329.

- nukentėjusiems asmenims sunku naudotis esamomis paramos paslaugomis;
- G. kadangi moterų prieglaudos, centrai ir pagalbos linijos yra pagrindinės agentūros, teikiančios paramą nuo smurto nukentėjusioms moterims ir jų vaikams; kadangi Europoje trūksta moterų prieglaudų ir centrų; kadangi reikia skubiai kurti moterų prieglaudas, nes jose moterims, išgyvenusioms smurtą šeimoje, ir jų vaikams užtikrinamas saugumas, apgyvendinimas, konsultavimo ir paramos paslaugos; kadangi dėl moterų prieglaudų trūkumo gali kilti pavojus jų gyvybei;
 - H. kadangi tais atvejais, kai teroristinis išpuolis įvykdomas vienoje valstybėje narėje, o nukentėjusieji yra kitos valstybės narės gyventojai, tos dvi valstybės narės turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad būtų palengvintas pagalbos teikimas aukoms;
 - I. kadangi, jei valdžios sektoriaus subjektai ir nacionalinės institucijos imtųsi veiksmingų apsaugos veiksmų, kuriais būtų siekiama padėti aukoms, piliečiai padėtų institucijoms ir pasitikėtų jomis, o tai padėtų stiprinti teigiamą jų įvaizdį;
 - J. kadangi daugelis sveikatos priežiūros specialistų gali susidurti su aukomis, ypač smurtą dėl lyties patyrusiomis aukomis, ir dažnai iš pradžių aukos kreipiasi į juos, kad praneštų apie nusikaltimą; kadangi iš turimų duomenų matyti, kad sveikatos priežiūros specialistams, pvz., gydytojams ir kitiems klinikų specialistams, ribotu mastu rengiami mokymai apie tai, kaip veiksmingai reaguoti į smurtą dėl lyties;
 - K. kadangi moterims, kurios yra smurto dėl lyties aukos, visada reikia specialios paramos ir apsaugos, atsižvelgiant į didelį jų pažeidžiamumą dėl antrinės ir pakartotinės viktimizacijos;
 - L. kadangi ES vis dar sistemingai per retai pranešama apie incidentus ar smurto vykdytojus, ypač apie tokius atvejus, kai įtraukiamos mažumos, migrantai, asmenys su priklausomu ar mažų garantijų gyventojų statusu, LGBTI asmenys, apie antisemitinius nusikaltimus, seksualinę prievartą prieš vaikus, smurtą šeimoje ir nusikaltimus dėl lyties, nuo prekybos žmonėmis ir priverstinio darbo nukentėjusius asmenis; kadangi maždaug du trečdaliai moterų, nukentėjusių nuo smurto dėl lyties, nepraneša apie tai valdžios institucijoms, nes bijo keršto, drovosi ir vengia socialinės stigmatos;
 - M. kadangi neapykantos nusikaltimai prieš LGBTI asmenis yra ES masto realybė; kadangi apie šiuos nusikaltimus nepakankamai pranešama, todėl neužtikrinamos nukentėjusiųjų teisės;
 - N. kadangi FRA tyrime „Geresnis informavimas apie Europos Sąjungoje daromus neapykantos nusikaltimus: nukentėjusiųjų teisių pripažinimas“ (angl. „Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims’ rights“) nurodoma, kad imigranto statusas padidina riziką tapti nusikaltimų aukomis, nepriklausomai nuo kitų žinomų rizikos veiksnių;
 - O. kadangi rasistinių neapykantos nusikaltimų prieš migrantus ir prieglobsčio prašytojus skaičius išaugo visose valstybėse narėse; kadangi labai mažai tokius neapykantos nusikaltimus įvykdžiusių kaltininkų yra patraukiama atsakomybėn;
 - P. kadangi, nors pagal direktyvos 1 straipsnį visos nusikaltimų aukos turi vienodas teises jų nediskriminuojant, iš tikrųjų dauguma valstybių narių nėra įgyvendinusios politikos ar procesų, kuriais užtikrinama, kad dokumentų neturintys nukentėję asmenys galėtų saugiai pranešti apie išnaudojimą darbe, smurtą dėl lyties ir kitų formų išnaudojimą,

netaikant sankcijų už imigraciją; kadangi tai daro neproporcingą poveikį moterims ir mergaitėms, kurioms taip pat gresia didesnis prekybos žmonėmis ir seksualinio išnaudojimo pavojus; kadangi FRA tyrime „Antrasis Europos Sąjungos mažumų ir diskriminacijos tyrimas“ nurodoma, kad tik vienas iš aštuonių respondentų pranešė arba pateikė skundą dėl naujausio diskriminacijos incidento, kurį jie patyrė dėl savo etninės ar imigranto kilmės;

- Q. kadangi direktyvos 1 straipsnyje nustatyta, kad direktyvoje nustatytos teisės taikomos aukoms jų nediskriminuojant, be kita ko, dėl jų gyventojų statuso;
- R. kadangi kampanija „#MeToo“ akcentuojama, kad teisingumo sistema nepakankamai užtikrina teisingumą ir apsaugą moterims ir mergaitėms, todėl smurto dėl lyties aukos nesulaukia būtinos pagalbos;
- S. kadangi Stambulo konvencijos ratifikavimas ir visiškai įgyvendinimas užtikrina nuoseklią Europos teisinę sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią smurtui prieš moteris ir kovoti su juo bei apsaugoti šio smurto aukas; kadangi smurto dėl lyties apibrėžtis turėtų būti grindžiama Stambulo konvencija, be to, turėtų būti pripažintas struktūrinis smurto prieš moteris pobūdis ir kitos smurto dėl lyties formos bei jo sąsajos su moterų ir vyrų nelygybe, kuri vis dar yra paplitusi visuomenėje; kadangi smurtą artimoje aplinkoje reikia vertinti atsižvelgiant į lyčių aspektą, nes jis daro neproporcingą poveikį moterims;
- T. kadangi moterims kyla didžiausia grėsmė patirti persekiojimą, kuris yra įprasta smurto dėl lyties forma, ir kadangi į persekiojimą, kaip konkretų nusikaltimą, nebuvo atsižvelgiama septynių valstybių narių baudžiamajame kodekse;
- U. kadangi ypatingas dėmesys turi būti skiriamas moterų, nukentėjusių nuo smurto dėl lyties ir smurto šeimoje, vaikų saugumui ir apsaugai;
- V. kadangi aukos dažnai nėra tinkamai informuojamos apie teismo procesą ir jo padarinius; kadangi aukos pernelyg dažnai apie nusikaltėlių paleidimą netikėtai sužino iš žiniasklaidos ar kitų išorinių priemonių, o ne iš kompetentingų institucijų;
- W. kadangi aukos ir jų šeimos nariai nėra pakankamai informuoti apie savo teises, kai nusikaltimas įvyksta kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje nukentėjęs asmuo gyvena; kadangi „aukos“ sąvoka valstybėse narėse apibrėžiama skirtingai; kadangi atitinkamai skiriasi nacionalinių teisės aktų taikymo sritis (pvz., kartais ji apima ir šeimos narius);
- X. kadangi lengvai prieinamos ir plačiai reklamuojamos pagalbos linijos daugeliui moterų yra pirmasis žingsnis siekiant joms reikalingos pagalbos ir paramos, kai jos patiria smurtą artimoje aplinkoje;
- Y. kadangi tik 27 proc. europiečių žino visoje Europoje bendrą skubios pagalbos telefono numerį 112; kadangi dar ne visi turi galimybę juo naudotis;
- Z. kadangi daugeliu atvejų auka yra svarbiausias liudytojas teisme ir ji turi būti apsaugota nuo galimo nusikaltėlio keršto ar grasinamo elgesio, įskaitant kelio pakartotinei ar antrinei viktimizacijai užkirtimą; kadangi liudytojų parodymai yra labai svarbūs, kad baudžiamojo teisingumo sistema tinkamai veiktų ir ja būtų pasitikima, ir būtini siekiant veiksmingai tirti organizuoto nusikalstamumo ir teroristų grupių veiklą bei patraukti už ją baudžiamojon atsakomybėn, nes tai galėtų padėti tokias grupes suardyti; kadangi valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių siekdamas veiksmingai apsaugoti liudytojus, taip pat paspartinti keitimąsi geriausia patirtimi ir tarptautinį

bendradarbiavimą šioje srityje;

AA. kadangi buvo pranešta apie Nusikaltimų aukų teisių direktyvos įgyvendinimo trūkumus, visų pirma susijusius su:

- tinkamų paslaugų aukoms teikimu, atsižvelgiant į specialius jų poreikius,
- tinkamu reikalavimų, siekiant užtikrinti asmeninį aukų įvertinimą, įgyvendinimu,
- mechanizmų, pagal kuriuos įtariamiesiems pažeidėjams suteikiama galimybė gauti skundo kopiją, sukūrimu,
- vienodų sąlygų ir specialistų teikiamų paramos paslaugų užtikrinimu visiems nukentėjusiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius, LGBTI asmenis, nukentėjusius vaikus, smurto dėl lyties, įskaitant seksualinį smurtą, aukas, taip pat neapykantos nusikaltimų ir nusikaltimų dėl garbės aukas, neatsižvelgiant į jų gyventojų statusą,
- greitų, efektyvių procedūrų, kuriomis deramai atsižvelgiama į aukas, baudžiamuosiuose teismo procesuose užtikrinimu, kad būtų paisoma specialių labiausiai pažeidžiamų asmenų grupių poreikių,
- duomenų apie smurto kultūrą, neapykantą moterims ir lyčių stereotipus rinkimu ir jų analize bei jų sąsaja su neapykantos nusikaltimų paplitimu,
- aukų informavimu apie jų skriaudikų padėtį pagal baudžiamąją arba proceso teisę;

AB. kadangi nuo nusikaltimų nukentėję asmenys nuolat praneša, kad ilgai trunkantis teisingumo procesas pats savaime yra – antrinė arba pakartotinė – viktimizacija; kadangi veiksniai, turintys įtakos nukentėjusių asmenų išpūdziams apie sistemą, apima tai, kaip su jais elgiamasi proceso metu, jiems suteikiamos kontrolės mastą bei jų dalyvavimo galimybes;

AC. kadangi terorizmo aukos nukentėjo dėl išpuolių, kuriais galiausiai siekiama pakenkti visuomenei ar tai visuomenei atstovaujanti didesnei grupei; taigi dėl ypatingo prieš tokias aukas padaryto nusikaltimo pobūdžio joms reikia skirti ypatingą dėmesį, paramą ir užtikrinti socialinį pripažinimą;

AD. kadangi tam tikros teisės, pvz., teisė į finansinę paramą ir kompensaciją, nebuvo tinkamai įgyvendintos arba suteiktos 2016 m. Briuselyje įvykusių teroristinių išpuolių aukoms pagal Nusikaltimų aukų teisių direktyvą;

Direktyvos įgyvendinimo vertinimas

1. kritikuoja tai, kad iki 2017 m. lapkričio mėn. Komisija nepateikė Parlamentui ir Tarybai ataskaitos dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos taikymo, kaip nustatyta direktyvos 29 straipsnyje; ragina valstybes nares bendradarbiauti ir siųsti visus susijusius duomenis ir statistinius duomenis Komisijai, kad būtų lengviau įvertinti direktyvos įgyvendinimą;
2. kritikuoja tai, kad iki 2017 m. rugsėjo mėn., praėjus dvejiems metams po numatyto perkėlimo, tik 23 valstybės narės iš 27 oficialiai perkėlė Nusikaltimų aukų teisių direktyvą į nacionalinę teisę, ir iš jų kelios valstybės tik iš dalies atitinka reikalavimus, numatytus tik kai kuriomis nuostatomis;

3. pažymi, kad kai kuriose valstybėse tam tikros Nusikaltimų aukų teisių direktyvos nuostatos sėkmingai įgyvendintos, būtent:
 - teisė į vertimą žodžiu ir raštu,
 - teisė būti išklausytam,
 - vaikų aukų apsauga,
 - aukų teisės teikiant skundą,
 - teisė gauti informaciją nuo pirmo kontakto su kompetentinga valdžios institucija;
4. tačiau apgailestauja, kad daugelyje valstybių narių tebėra svarbių trūkumų perkeliant direktyvą į nacionalinę teisę ir įgyvendinant ją, visų pirma susijusių su:
 - sudėtingomis priegios prie paramos paslaugų procedūromis ir paramos nukentėjusiesiems sistemos trūkumais, įskaitant nepakankamas galimybes pasinaudoti teisine pagalba ir kompensavimu, finansinės paramos trūkumu, nepakankamu paramos paslaugų koordinavimu bei nesuderintais nukreipimo mechanizmais,
 - tuo, kad dažnai aiški informacija nesuteikiama daugiau nei viena kalba, todėl aukoms *de facto* sunku siekti apsaugos kitoje valstybėje narėje,
 - nepakankamai tvirta teisėkūros pozicija tarpvalstybinėse bylose ir aukų, gyvenančių kitose valstybėse narėse, teisių atžvilgiu ir nesugebėjimu imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad gyventojų statuso neturėjimas ar neaiškus gyventojų statusas nesudarytų kliūčių aukoms ginti savo teises pagal šią direktyvą;
5. pabrėžia, kad būtina tinkamai užmegzti pirmąjį kontaktą su auka, ypač smurto dėl lyties aukų atvejais; tačiau pažymi, kad kai kurios labiausiai pažeidžiamos aukos, pavyzdžiui, nepilnametės ir neišsilavinusios, neįgalios ar vyresnio amžiaus aukos, taip pat (dėl kalbos) migrantai ir prekybos žmonėmis aukos, gali sunkiai suprasti jiems teikiamą informaciją ir todėl jų teisė į informaciją, kaip nustatyta šios direktyvos 4 straipsnyje, nebus visapusiškai įgyvendinta, taigi būtina užtikrinti kvalifikuoto teisės eksperto, kuris padėtų aukoms, dalyvavimą; pažymi, kad 4 straipsnis yra vienas iš direktyvos privalumų, nes padeda aukoms pasinaudoti savo teise į esamas paramos ir apsaugos paslaugas, kaip nustatyta direktyvoje;
6. ragina valstybes nares skatinti lengvai prieinamą galimybę kreiptis į teismą ir tinkamą nemokamą teisinę pagalbą, nes taip labai prisidedama prie tylos nutraukimo ir aukos pasitikėjimo baudžiamojo teisingumo sistema, sumažėja nebaudžiamumo galimybė ir suteikiama galimybė aukai pradėti psichologinio atsigavimo procesą;
7. ragina visas valstybes nares įgyvendinti ir veiksmingai taikyti Nusikaltimų aukų teisių direktyvos 4 straipsnyje visoms aukoms ir potencialioms aukoms garantuojamą teisę į informaciją; pabrėžia, kad reikia tobulinti informacijos mechanizmus valstybėse narėse, kad aukos žinotų ne tik savo teises, bet ir kur kreiptis siekiant jas įgyvendinti; primena, kad specialistai, su kuriais pirmiausia susiduria aukos, turėtų būti jų pirmieji kontaktiniai asmenys, teikiantys informaciją apie teises ir programas, sukurtas siekiant spręsti situacijas, sukeliančias viktimizaciją; pabrėžia, kad neteikiant informacijos

nukentėjusiam asmeniui prieš baudžiamąjį procesą, baudžiamojo proceso metu ir po jo nukentėjęs asmuo negali tinkamai pasinaudoti savo teisėmis, kyla nepasitenkinimas teisingumo sistema ir dėl to nukentėjęs asmuo negali aktyviai dalyvauti baudžiamojoje byloje;

8. apgailestauja dėl to, kad pernelyg daug valstybių narių savo teisės aktais neįgyvendino asmeninio aukos įvertinimo dalies, ir todėl neefektyviai nustatomi ir nurodomi specialūs aukų poreikiai, neužtikrinamas pagarbus ir orus elgesys su jomis, taigi joms nesuteikiama apsauga, atsižvelgiant į jų specialius poreikius;
9. pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse ši direktyva nėra perkelta į nacionalinę teisę, todėl šių valstybių piliečiai patiria diskriminaciją, norėdami pasinaudoti savo, kaip ES piliečių, teisėmis;
10. apgailestauja dėl to, kad Nusikaltimų aukų teisių direktyva apribojama galimybė naudotis aukos teise į teisinę pagalbą dėl nuostatų, pagal kurias valstybės narės įpareigojamos teikti teisinę pagalbą tik tada, kai aukai numatytas šalies baudžiamajame procese teisinis statusas ir nurodyta, kad sąlygos ar procesinės taisyklės, pagal kurias aukos gali naudotis teisine pagalba, nustatomos pagal nacionalinę teisę; pabrėžia, kad šie apribojimai gali turėti itin sunkių pasekmių smurto dėl lyties aukoms, kurios nepateikia skundų ir kurių bylos niekada nebus nagrinėjamos kaip baudžiamojo teisingumo sistemos dalis;
11. pažymi, kad dėl kitų priemonių, kuriomis panašiai papildomos nuostatos dėl aukų teisių, sunkiau pasiekti suderinamumą su Nusikaltimų aukų teisių direktyva;
12. primena, kad trečiųjų šalių piliečiai ir ES piliečiai, tapę nusikaltimo aukomis kitoje valstybėje narėje, gali taip pat naudotis pagal šią direktyvą suteikiamomis teisėmis ir parama, neatsižvelgiant į jų gyventojų statusą, ir kad aukos, nukentėjusios nuo nusikalstamos veikos, įvykdytos ne jų gyvenamosios vietos valstybėje narėje, gali pateikti skundą gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingoms institucijoms; vis dėlto pažymi, kad šiai teisei dažnai pakenkia valstybių narių nuostatų dėl eksteritorialumo neapibrėžtumai; ragina valstybes nars užtikrinti, kad gyvenamosios vietos statusas nebūtų kriterijus, kuriuo remiantis būtų galima visapusiškai naudotis aukų teisėmis, ir aiškiau išdėstyti savo nacionalines nuostatas dėl eksteritorialumo; ragina valstybes nars garantuoti gyventojų statuso neturinčioms nusikaltimų aukoms prieigą prie paramos paslaugų ir informacijos apie jų teises ir priimti specialias priemones, kuriomis būtų visų pirma siekiama užtikrinti visų aukų teises į kompensaciją ir teises baudžiamajame procese; šiuo tikslu ragina valstybes nars imtis tinkamų veiksmų savo kompetentingų institucijų ar specialistų paramą teikiančių subjektų bendradarbiavimui palengvinti, kad aukoms būtų užtikrintos realios galimybės gauti tokios informacijos ir pasinaudoti tokiomis paslaugomis;
13. primena valstybėms narėms, kad neteisėtai šalyje gyvenantiems nukentėjusiems asmenims taip pat turėtų būti suteikta galimybė naudotis teisėmis ir paslaugomis, įskaitant prieglaudą ir kitas specializuotas paslaugas pagal šią direktyvą, pavyzdžiui, teisinę apsaugą ir psichosocialinę bei finansinę valstybių narių paramą, ir nebijoti, kad jie bus deportuoti; ragina valstybes nars imtis priemonių užtikrinti, kad šios teisės ir paslaugos būtų prieinamos nediskriminuojant; palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi kai kurios valstybės narės, kad dokumentų neturintiems nukentėjusiems asmenims būtų suteiktas leidimas gyventi šalyje dėl humanitarinių priežasčių arba baudžiamojo proceso metu, nes tai galėtų paskatinti aukas pranešti apie nusikaltimus ir kovoti su

nebaudžiamumu; ragina valstybę narę priimti teisės aktus, kuriais būtų numatytos galimybės priklausomo gyventojų statusą turinčioms aukoms išvengti smurto atvejų, suteikiant joms galimybę gauti nepriklausomo gyventojų statusą; primygtinai ragina Komisiją skatinti ir sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis esama geriausia patirtimi ir ją vertinti, atsižvelgiant į aukų ir pilietinės visuomenės perspektyvas;

Rekomendacijos

Asmeninis įvertinimas

14. primena, kad vienas svarbiausių Nusikaltimų aukų teisių direktyvos tikslų yra gerinti nusikaltimų aukų padėtį visoje ES ir įtvirtinti nusikaltimų aukų vaidmenį baudžiamojo teisingumo sistemoje;
15. ragina valstybes nares sustiprinti neapykantos nusikaltimų aukų, įskaitant nusikaltimus prieš LGBTI asmenis ar dėl rasistinių motyvų, teises;
16. pabrėžia tai, kad asmeninis įvertinimas yra labai svarbus, nes visiems nukentėjusiems asmenims suteikiama daugiau galių juos informavus apie jų teises, teisę priimti sprendimus procesuose, kuriuose jie dalyvauja, o jeigu tai yra vaikai – teisę į specialias procesines apsaugos priemones, kurios jiems turi būti taikomos nuo pačios teisinio proceso pradžios; ragina valstybes nares savo teisės aktuose laiku ir tinkamai įgyvendinti asmeninius aukų vertinimus, įskaitant, jei reikia, joms užmezgant pirminius ryšius su kompetentinga institucija, nes tai yra būtinas procedūros etapas siekiant pripažinti ir nustatyti konkrečius aukos poreikius, suteikti konkrečią apsaugą, atsižvelgiant į tuos poreikius, ir užkirsti kelią antrinei ir pakartotinei viktimizacijai, bauginimui ir atsakomiesiems veiksams; pabrėžia, kad asmeninis įvertinimas turi būti reguliariai tikrinamas, siekiant nustatyti nuolatinius paramos poreikius, taip pat per atitinkamą laikotarpį po to, kai įvyko nusikaltimas, turėtų būti atliktas tolesnis aukų vertinimas, atsižvelgiant į turimas žinias apie reakciją į traumą; primena, kad asmeninis įvertinimas ypač reikalingas prekybos žmonėmis aukoms ir seksualinės prievartos aukomis tapusiems vaikams, atsižvelgiant į šių nusikaltimų socialinius, fizinius ir psichologinius padarinius; primena, kad visi asmeniniai vertinimai turėtų būti atliekami atsižvelgiant į lyčių aspektą, nes moterims ir LGBTQI, tapusiems smurto dėl lyties aukomis, reikia ypatingo dėmesio ir apsaugos, kadangi yra didelė pakartotinės viktimizacijos rizika, todėl turėtų būti užtikrintos specialios priemonės ir specialistų parama;

Paramos aukoms paslaugos

17. apgailestauja, kad aukos patiria sunkumų, norėdamos pasinaudoti paramos paslaugomis; apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse paramos aukoms tarnybos vis dar nėra įsteigtos; pabrėžia, kad paramos aukoms tarnybos turėtų būti prieinamos ir teisės visoms aukoms turėtų būti užtikrinamos visoje ES net tada, kai asmuo dar neįrodė, kad tapo nusikaltimo auka, arba prieš bet kokią oficialią procedūrą ar veiksmus; ragina valstybes nares pasirūpinti, jog veiktų moterų prieglaudos ir centrai, padidinti jų skaičių ir pagerinti prieinamumą, kad jie galėtų padėti moterims, nukentėjusioms nuo visų rūšių smurto dėl lyties, ir užtikrinti, kad smurtą išgyvenusioms moterims visuomet atsirastų vietos juose; primygtinai reikalauja, kad paslaugos būtų išplėstos siekiant tinkamiau tenkinti visų moterų, visų pirma įvairias negalias turinčių moterų ir migrantų, įskaitant dokumentų neturinčias migrantas, poreikius; pabrėžia, kad tokios paslaugos taip pat

turėtų apimti su gyvenamąja vieta nesusijusią specialistų paramą, pavyzdžiui, informaciją ir konsultacijas, lydėjimo į teismą ir informavimo paslaugas; mano, kad moterų prieglaudos turėtų padėti visoms moterims, susiduriančioms su smurtu artimoje aplinkoje, ir turėtų būti prieinamos visą parą ir kiekvieną dieną bei nemokamos moterims ir jų vaikams, kad moterys jaustųsi saugios ir galėtų pranešti apie smurtą dėl lyties;

18. ragina valstybes nares skirti ypatingą dėmesį vaikų ir bet kokios formos nusikaltimų, visų pirma prekybos žmonėmis, įskaitant seksualinį išnaudojimą, smurto dėl lyties ir seksualinės prievartos ir išnaudojimo aukomis tapusių vaikų asmeniniam įvertinimui; primena, kad aukomis tapę vaikai visada turi būti laikomi turinčiais specialių apsaugos poreikių dėl jų pažeidžiamumo, kaip nustatyta direktyvos 22 straipsnio 4 dalyje; pabrėžia poreikį spręsti vaikų ir jaunimo problemas taip, kad būtų tinkamai atsižvelgta į jų pažeidžiamumą;

Mokymas

19. pabrėžia, kad tolesnių mokymo programų užtikrinimas ES lygmeniu yra nepaprastai svarbus siekiant procesų suderinimo ir standartizavimo visose valstybėse narėse ir užtikrinant vienodą požiūrį į ES piliečius;
20. ragina valstybes nares užtikrinti konkretų asmenų, atsakingų už pagalbos teikimą teroro aktų aukoms, mokymą ir šiuo tikslu skirti būtinų išteklių;
21. ragina Komisiją ir valstybes nares visiems specialistams, dirbantiems su nusikaltimų aukomis, pavyzdžiui, praktikuojantiems teisininkams, policijos pareigūnams, prokurorams, teisėjams, sveikatos priežiūros specialistams, socialiniams darbuotojams ir pilietinės visuomenės organizacijoms, parengti lyties aspektu grindžiamas mokymo programas ir pateikti jiems atitinkamas gaires; ragina valstybes nares tinkamai panaudoti ES finansavimą šiems mokymams; ragina valstybes nares visų pirma užtikrinti, jog jos laikytųsi visų išsipareigojimų dėl policijos pareigūnų mokymo, kad įvykus nusikaltimui jie galėtų geriau ir laiku atlikti asmeninį įvertinimą; ragina valstybes nares užkirsti kelią nusikaltimo aukų patiriamai tolesnei viktimizacijai ar antrinei viktimizacijai, teikti aukoms informaciją apie jų teises ir paslaugas, kuriomis jos gali naudotis, ir suteikti joms daugiau galių, tokiu būdu mažinant potrauminį stresą; pabrėžia, kad toks mokymas taip pat turėtų būti įtrauktas į švietimo programas, bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir NVO, o privalomasis ir specialusis mokymas turėtų būti reguliariai prieinamas visiems su nusikaltimų aukomis susiduriantiems specialistams, kad būtų vystomas tinkamas požiūris, padedantis atsižvelgti į kiekvieno tipo aukų specifines savybes ir poreikius, sudaromos geresnės sąlygos specialistams užkirsti kelią smurtui ir teikiama tinkama parama pažeidžiamoms grupėms, pvz., vaikams, smurtą dėl lyties patyrusioms moterims, prekybos žmonėmis aukoms, LGBTI asmenims ir neįgaliesiems; primena, kad siekiant veiksmingai įgyvendinti direktyvos tikslus būtina parengti darbuotojus; mano, kad toks mokymas turėtų apimti gaires, kaip užtikrinti, kad aukos būtų apsaugotos nuo prievartos, išnaudojimo ir smurto ir kad būtų užtikrinama jų fizinė ir psichinė neliečiamybė; be to, mano, kad rengiant bet kokius mokymus turėtų būti pabrėžiamas nediskriminavimo principas – šios direktyvos kertinis akmuo;
22. primena, kad nukentėję nuo nusikaltimų vaikai yra ypač pažeidžiami ir kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas siekiant mokyti specialistus, dirbančius su aukomis, kai nusikaltimai susiję su vaikais, ypač seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo

atvejais, atsižvelgiant į įvairių amžiaus grupių poreikius; pabrėžia, kad tokie specialistai turėtų teikti informaciją vaikui suprantamu būdu;

23. ragina Komisiją suteikti tarptautinei terorizmo aukų dienai praktinį turinį – bent du kartus per metus organizuoti tarptautinį renginį, specialiai skirtą valstybių narių vietos, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijoms keistis patirtimi ir gerąja praktika ir rinkti aukų liudijimus; mano, kad tai turėtų padėti greitai, visapusiškai ir vienodai perkelti direktyvą į nacionalinę teisę, anksti nustatyti bendras direktyvos taikymo problemas, nuolat vertinti savo gebėjimą didinti informuotumą ir, greta solidarumo demonstracijų ir institucinės bei socialinės paramos aukoms užtikrinimo, imtis veiksmų;
24. pabrėžia, kad sveikatos priežiūros specialistai yra labai svarbūs nustatant smurto šeimoje aukas, nes smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje ilgainiui turi įtakos tiek fizinei, tiek psichikos sveikatai; ragina valstybes nares užtikrinti, kad informacija apie paramos aukoms tarnybas ir aukų teises būtų prieinama sveikatos priežiūros specialistams, ir rengti tikslinius mokymus įvairiems sveikatos priežiūros specialistams, įskaitant bendrosios praktikos gydytojus, skubios pagalbos gydytojus, slaugytojus, gydytojų padėjėjus, klinikų socialinius darbuotojus ir priėmimo skyrių darbuotojus, kad jie gebėtų imtis veiksmingų priemonių susidūre su aukomis, visų pirma patyrusiomis smurtą dėl lyties, taip sudarant sąlygas sveikatos priežiūros specialistams nustatyti galimo smurto atvejus ir paskatinti aukas moteris kreiptis į kompetentingą instituciją;

Tarpvalstybinis aspektas

25. ragina valstybes nares teikti finansinę ir teisinę pagalbą šeimos nariams tais atvejais, kai sunkus nusikaltimas – t. y. kai auka miršta arba yra sunkiai sužeista – įvykdomas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje yra aukos gyvenamoji vieta, visų pirma atvejais, kai šeimos nariai neturi finansinių išteklių keliauti į tą valstybę narę dalyvauti teisme, mokėti už psichologinę pagalbą arba grąžinti aukas namo;
26. ragina valstybes nares padidinti procedūrų lankstumą ir paspartinti šalyje priimtų sprendimų dėl smurto dėl lyties perdavimo procesą, visų pirma tarptautinių porų atveju, kad abiejų sutuoktinių šalių valdžios institucijos galėtų kuo greičiau imtis atitinkamų veiksmų ir užkirsti kelią tam, kad vaikų globos teisės būtų suteiktos tėvui, kuris kitoje šalyje yra kaltinamas smurtu dėl lyties;
27. prašo Komisijos ir Tarybos toliau plėtoti aukų teises, kad ES galėtų atlikti pagrindinį vaidmenį aukų teisių apsaugos srityje;

Procesinės teisės

28. pabrėžia, kad svarbu teikti nemokamą teisinę pagalbą, tuo pačiu metu užtikrinant, kad biurokratinė našta aukai būtų kuo mažesnė;
29. visų pirma ragina valstybes nares numatyti konfidencialią ir anonimines pranešimo apie nusikaltimus, ypač susijusius su seksualine prievarta, taip pat neįgaliųjų ir nepilnamečių išnaudojimu, procedūrą, siekiant stebėti ir įvertinti pranešimų skaičių bei užtikrinti, kad dokumentų neturintys nukentėjusieji galėtų pateikti skundus ir jiems dėl to nekiltų su migracija susijusių pasekmių;
30. ragina valstybes nares sustiprinti teises priemones baudžiamosiose bylose, kuriomis užtikrinama nukentėjusių vaikų apsauga, įskaitant konkrečius vaikų, nukentėjusių nuo smurto dėl lyties, poreikius viso baudžiamosio proceso metu, visų pirma tais atvejais, kai

vaiko motiną nužudo jos partneris, ir užtikrinti, kad ir vėliau jie gautų pagalbą bei socialinę ir psichologinę paramą, siekiant išvengti antrinės nukentėjusių vaikų viktimizacijos; ragina valstybes nares imtis konkrečių priemonių, kad kalbant apie nukentėjusius vaikus būtų padidintas nacionalinių pagalbos linijų vaidmuo, atsižvelgiant į tai, kad vaikų galimybės patiems pranešti apie nusikaltimus yra ribotos;

31. ragina valstybes nares, nustatant globos ir lankymo teises, atsižvelgti į rimtus smurto dėl lyties, įskaitant smurtą šeimoje, incidentus, ir mano, kad užtikrinant apsaugą ir teikiant paramą aukoms taip pat turėtų būti atsižvelgiama į vaikų liudytojų teises ir poreikius;
32. primena valstybėms narėms apie reikalavimą nemokamai teikti vertimo raštu ir žodžiu paslaugas, pažymėdamas, kad informacijos kita kalba trūkumas gali būti kliūtimi veiksmingai apsaugoti aukas ir kartu aukų diskriminavimo forma;
33. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai įsitraukti į informavimo kampanijas ir glaudžiai bendradarbiauti jas rengiant, kad būtų didinamas bendras visuomenės informuotumas apie aukų teises, kaip nustatyta ES teisėje, įskaitant specialius aukomis tapusių vaikų poreikius; pabrėžia, kad tokios informavimo kampanijos turėtų būti organizuojamos ir mokyklose, siekiant supažindinti vaikus su jų teisėmis ir jiems suteikti priemonių, kurios padėtų nustatyti bet kokios formos nusikaltimus, kurių aukomis arba liudininkais jie gali tapti; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti kampanijas, kuriomis būtų siekiama skatinti moteris ir LGBTQI asmenis pranešti apie bet kokios rūšies smurtą dėl lyties, kad jie galėtų būti apsaugoti ir gauti reikalingą paramą;
34. ragina valstybes nares keistis geriausia patirtimi, susijusia su policijos pareigūnų požiūriu, orientuotu į aukas, jų kasdiniame darbe;
35. ragina valstybes nares tiek regioniniu, tiek nacionaliniu lygmenimis aktyviai dalyvauti rengiant kampanijas, kuriomis siekiama užkirsti kelią smurtui dėl lyties ir pakartotinei viktimizacijai teisingumo sistemoje bei žiniasklaidos priemonėse, ir skatinti kultūrinius visuomenės nuomonės pokyčius, siekiant užkirsti kelią aukų kaltinimo kultūrai ir atitinkamam elgesiui, dėl kurių tam tikrų nusikaltimų (pvz., smurto dėl lyties ar seksualinės prievartos) aukos gali patirti papildomą traumą; ragina valstybes nares skatinti privatųjį sektorių, IT sektorių ir žiniasklaidą išnaudoti visas savo galimybes ir dalyvauti vykdant smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevenciją;
36. ragina valstybes nares keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, nustatant mechanizmus, kuriais aukos būtų skatinamos pranešti apie nusikaltimus, kuriuos jos patyrė, ir kuriais būtų palengvinamas šis procesas;
37. ragina valstybes nares nustatyti specialias priemones masinę žūtį sukėlusių išpuolių atvejams, kad baudžiamajame procese galėtų dalyvauti didelis skaičius aukų;
38. primena valstybėms narėms, kad ypatingą dėmesį reikia skirti bauginimo ir keršto rizikai ir tam, kad būtų saugomas nukentėjusiųjų orumas ir fizinė neliečiamybė, taip pat per apklausas ir liudijant, siekiant nustatyti, ar šiems asmenims reikia taikyti ir kokiu mastu taikyti apsaugos priemones vykstant baudžiamajam procesui;
39. pabrėžia, kaip svarbu, kad aukos būtų nuolat informuojamos apie baudžiamojo proceso, per kurį teisiami nusikaltimą prieš jas įvykdę asmenys, eigą, visų pirma tais atvejais, kai nusikaltimų vykdytojams skiriamos laisvės atėmimo bausmės ir kai jie jas atlieka;

Institucinė perspektyva

40. ragina Komisiją įvykdyti savo ataskaitų teikimo įpareigojimus, nustatytus direktyvoje;
41. pabrėžia, kad svarbu rinkti tinkamus išskaidytus palyginamus duomenis apie visus nusikaltimus, visų pirma apie smurtą prieš moteris ir prekybą žmonėmis, siekiant geriau suprasti šią problemą, didinti informuotumą, įvertinti ir tobulinti valstybių narių veiksmus remiant aukas;
42. ragina Komisiją šalinti teisinius ir praktinius šios direktyvos įgyvendinimo trūkumus užtikrinant tinkamą įvairių ES aukų apsaugos priemonių (pvz., Direktyvos 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio, Direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, Direktyvos 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija ir Direktyvos 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų išdardymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje) sąveiką; ragina visas valstybes nares ir ES ratifikuoti ir visiškai įgyvendinti Europos Tarybos Stambulo konvenciją¹ dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo ir nuosekliai įgyvendinti šias svarbias priemones, siekiant užtikrinti, kad aukos Europoje galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
43. ragina Komisiją į savo stebėseną ir ataskaitas įtraukti sektorinius tyrimus, kad būtų užtikrintas vienodas šios direktyvos taikymas siekiant apsaugoti visas aukas nepriklausomai nuo viktimizacijos pagrindų ar konkrečių savybių, įskaitant rasę, odos spalvą, religiją, lytį, lytinę tapatybę, lyties raišką, seksualinę orientaciją, lyties požymius, negalią, migranto ar bet kokią kitą statusą;
44. primena, kad į sąvoką „auka“ įtraukti aukų šeimos nariai, ir ragina valstybes nares terminą „šeimos nariai“ ir kitus pagrindinius terminus, kaip antai „ypač pažeidžiamas (-a)“, aiškinti plačiai, kad be reikalo nebūtų apribotas galimų teisių turėtojų sąrašas;
45. ragina valstybes nares įdiegti priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad bendravimas tiek raštu, tie žodžiu atitiktų paprastus kalbos standartus, pritaikytus nepilnamečiams ir neįgaliesiems, ir būtų vykdomas aukoms suprantama kalba, kad aukos būtų informuojamos apie savo teises suprantamai, tinkamai ir tikslingai prieš baudžiamąjį procesą, jo metu ir jam pasibaigus;
46. ragina valstybes nares užtikrinti, kad tuo atveju, kai galimybė pasinaudoti teisėmis galioja ribotą laikotarpį, būtų atsižvelgiama į vėlavimą dėl vertimo žodžiu arba raštu sunkumų;
47. atsižvelgdamas į tai, kad persekiojimas yra įprasta smurto dėl lyties forma ir kad siekiant su juo kovoti reikia specialių prevencinių priemonių, ragina septynias valstybes nares, kurios to dar nepadarė, remiantis atitinkamomis Nusikaltimų aukų teisių direktyvos nuostatomis dėl teisės į privatumo apsaugą, teisės į apsaugą ir ypač teisės vengti kontakto su nusikaltėliu arba su kitais galimais nusikaltėliais arba bendrininkais, priimti teisės aktus, pagal kuriuos persekiojimas būtų laikomas nusikalstama veika, kaip raginama Stambulo konvencijos 34 straipsnyje;
48. ragina valstybes užkirsti kelią tolesnei viktimizacijai, kylančiai dėl aukos žeminimo ir

¹ Žr. 2017 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliuciją dėl Stambulo konvencijos sudarymo.

garbės įžeidimų, kuriuos vykdo su skriaudiku susijusios socialinės grupės; primena, kad tokie veiksmai sukelia antrinę viktimizaciją ir jiems neturėtų būti taikomas žodžio laisvės principas, kaip numatyta Europos žmogus teisių konvencijos 10 straipsnio 2 dalyje ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijoje¹;

49. ragina valstybes nares užtikrinti, kad po išpuolio veiktų skubios informacijos telefono linija arba, dar geriau, kad ši paslauga būtų įtraukta tarp Europos bendrojo pagalbos telefono numerio 112 paslaugų ir kad būtų imtasi veiksmų pagalbai užsienio kalba teikti; todėl ragina visas valstybes nares nedelsiant savo teisės aktais įgyvendinti Nusikaltimų aukų teisių direktyvos 22 straipsnį;
50. ragina valstybes nares užtikrinti, kad tuo atveju, jeigu terorizmo auka negyvena valstybėje narėje, kurioje teroro aktas buvo įvykdytas, ši valstybė narė bendradarbiautų su valstybe nare, kurioje auka gyvena, kad būtų palengvintas pagalbos teikimas aukai;
51. ragina valstybes nares sukurti visą parą visomis savaitės dienomis veikiančią ir nemokamą nacionalinę pagalbos liniją, skirtą moterims ir LGBTQI asmenims, nukentėjusiems nuo smurto dėl lyties;
52. ragina valstybes nares užtikrinti, kad aukoms būtų teikiama paramos aukoms tarnybų pagalba, įskaitant psichologinę pagalbą, prieš baudžiamąjį procesą, jo metu ir jam pasibaigus; pabrėžia svarbų pilietinės visuomenės vaidmenį pagalbos aukoms srityje; vis dėlto mano, kad valdžios sektorius neturėtų pasikliauti vien nevyriausybinėmis organizacijomis, siekiant teikti pagrindines pagalbos aukoms paslaugas (savanorystės pagrindu); primygtinai reikalauja, kad valstybės narės užtikrintų didesnę finansavimą ir išteklius NVO, dirbančioms moterų teisių ir aukų teisių srityje, bei stiprintų gebėjimus plėtoti paramos aukoms mechanizmus, kuriuose dalyvautų teisėsaugos institucijos, sveikatos priežiūros ir socialinės tarnybos bei pilietinė visuomenė;
53. ragina valstybes nares, planuojant reagavimą į nelaimės, pasirūpinti specialistų parama terorizmo aukoms, kad būtų užtikrintos atitinkamos paramos paslaugos iškart po išpuolio ir ilgesnį laikotarpį;
54. ragina valstybes nares sukurti specialias priemones, kad būtų užtikrintas informacijos teikimas aukoms, kurios neturi gyvenamosios vietos išpuolį patyrusios valstybės narės teritorijoje; mano, kad tokios priemonės visų pirma turėtų būti skirtos toje valstybėje narėje gyvenamosios vietos neturinčių aukų teisėms baudžiamajame procese ir teisei į kompensaciją;
55. ragina visas valstybes nares visada kovoti su nebaudžiamumu ir užtikrinti, kad kaltininkai būtų patraukti atsakomybėn, o aukos galėtų jaustis globojamos; be to, ragina visas valstybes nares dirbti įvairiuose sektoriuose, kad būtų galima nustatyti ir šalinti sisteminius veiksnius, kurie prisideda prie pakartotinės žmonių viktimizacijos, kai jie yra pažeidžiamose situacijose ir (arba) patiria didelę diskriminaciją, nes to nedarant gali kilti didelis poveikis aukos psichologinio atsigavimo procesui;
56. ragina valstybes nares sukurti teisinius mechanizmus, kuriais būtų galima pripažinti konkretaus teroro akto šlovinimą nusikaltimu, jei tai žemina aukas ir gali sukelti antrinę viktimizaciją, pakenkiant asmens, kuris tapo auka per šį teroro aktą, orumui ir

¹ 2009 m. liepos 16 d. kolegijos sprendimas *Féret prieš Belgiją*, C-573.

atsigavimui;

57. mano, kad terorizmo aukos turi užimti centrinę vietą Europos visuomenėje kaip demokratinio pliuralizmo gynimo simbolis; todėl ragina rengti konferencijas ir atminimo renginius bei teikti audiovizualinę medžiagą, siekiant didinti Europos piliečių informuotumą, taip pat sukurti Europos aukų registrą administracinėms reikmėms;
58. ragina valstybes nares užtikrinti didesnę apsaugą smurto dėl lyties, įskaitant seksualinį smurtą, aukoms kaip priemonę, kuria gerinama teisė kreiptis į teismą ir užtikrinamas veiksmingesnis baudžiamasis procesas;
59. primena teroristinių išpuolių aukų, sudarančių atskirą grupę ir turinčių specialių poreikių, ypatumus; ragina Komisiją parengti specialią direktyvą dėl terorizmo aukų apsaugos;
60. ragina valstybes nares užtikrinti paramos paslaugas, kaip antai parama įvykus traumai ir konsultavimas bei galimybė naudotis būtinomis sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant seksualinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugas, kaip tikslinės paramos aukoms, turinčioms specialių poreikių, pavyzdžiui, vaikams, nuo smurto dėl lyties nukentėjusioms moterims, prekybos žmonėmis aukoms, LGBTI asmenims ir žmonėms su negalia, dalį;
61. ragina valstybes nares sukurti tinkamus kokybės kontrolės mechanizmus, siekiant įvertinti, ar jos atitinka į lytį orientuotų ir moterims bei vaikams palankių standartų reikalavimus, susijusius su paramos aukoms tarnybų įgyvendintomis priemonėmis, kuriomis skatinama pranešti apie nusikaltimus ir veiksmingai saugomos aukos;
62. ragina valstybes nares padėti aukoms spręsti teisines, finansines ir praktines problemas bei kovoti su tolesnės viktimizacijos rizika;
63. ragina Komisiją pabrėžti, kad ES finansuojamas projektas „Infovictims“ gali būti naudojamas kaip priemonė aukoms informuoti apie baudžiamąjį procesą, pasitelkiant įvairias komunikacijos priemones, pvz., brošiūras ir plakatus, kad ši informacija galėtų jas pasiekti; mano, kad šiuo projektu padedama dalytis geriausios patirties pavyzdžiais siekiant informuoti nusikaltimų aukas;
64. ragina valstybes nares sukurti suderintus mechanizmus, skirtus informacijai apie teroristinių išpuolių, vykstančių jų teritorijoje, aukas rinkti ir, sukūriant ir išvystant vieno langelio principu grindžiamą sistemą, sudaryti aukoms galimybę naudotis interneto portalu ir skubios pagalbos telefono linija arba kitomis ryšių priemonėmis, pavyzdžiui, el. paštu arba multimedijos pranešimų siuntimo priemonėmis, suteikiant prieigą prie apsaugotos, individualizuotos, konkrečios ir svarbios informacijos, atitinkančios vartotojo poreikius, ir teikiant konfidencialias, nemokamas ir lengvai prieinamas pagalbos tarnybos paslaugas; pabrėžia, kad tokia pagalbos tarnyba turi būti pajėgi teikti pagalbą ir paramą terorizmo aukoms atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius, pavyzdžiui, emocinę ir psichologinę pagalbą, konsultacijas ir informaciją bet kokiais teisiniais, praktiniais ar finansiniais klausimais, ji turi sugebėti padėti aukoms palaikyti ryšius su įvairiais administraciniais skyriais ir prireikus joms atstovauti šioje srityje iš karto po išpuolio ir per baudžiamąjį procesą, taip pat teikti pagalbą taikant nacionalines kompensavimo prašymų teikimo procedūras;
65. ragina valstybes nares patvirtinti tinkamas priemones, kurios padėtų pagal galimybę

išvengti išpuolių prieš aukų ir jų šeimos narių privatų gyvenimą, ypač išpuolių, susijusių su tyrimo veikla ir vykdomų vykstant teismo procesui;

66. ragina Komisiją dabartinį e. teisingumo portalą paversti patogesne vartotojui platforma, kurioje aukoms būtų teikiama aiški ir nesunkiai suprantama informacija apie jų teises ir procedūras, kurių reikia laikytis;
67. ragina valstybes nares bendradarbiauti su žiniasklaida ir žurnalistais visapusiškai gerbiant žodžio laisvę, kad būtų patvirtintos savireguliacijos po teroro išpuolio priemonės siekiant užtikrinti aukų ir jų šeimos narių privataus gyvenimo apsaugą, ir kad būtų pripažinta bendradarbiavimo su specialiosiomis tarnybomis, kurios teikia aukoms pagalbą ir paramą padėdamos joms pakęsti žiniasklaidos dėmesį, nauda;
68. ragina valstybes nares sukurti koordinavimo mechanizmus, siekiant užtikrinti veiksmingą perėjimą nuo pirmosios pagalbos vos įvykus nusikaltimui, atsižvelgiant į lyčių aspektą, iki reikiamos ilgesnio laikotarpio pagalbos; primena, kad į visus planavimo, sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo etapus būtina įtraukti vietos ir regioninės valdžios institucijas, kurios paprastai teikia daugumą aukoms reikalingos pagalbos paslaugų; pabrėžia, kad tokiais mechanizmais visų pirma turėtų būti užtikrinamas aukų nukreipimas gauti ilgalaikes paslaugas, kai skirtingais etapais pagalbą teikia įvairios organizacijos; mano, kad tokiais mechanizmais turėtų būti taip pat vykdoma tarpvalstybinė funkcija siekiant teikti paramos aukoms paslaugas ir užtikrinamos aukos teisės gauti informaciją, teisės į pagalbą ir žalos atlyginimą gyvenamojoje vietoje, kai nusikaltimas įvyko ne aukos gyvenamosios vietos valstybėje narėje;
69. ragina valstybes nares teroristinio išpuolio atveju įsteigti koordinavimo centrą, kuris suburtų organizacijas ir ekspertus, kompetentingus teikti informaciją, paramą ir praktines paslaugas aukoms, jų šeimoms ir artimiesiems; pabrėžia, kad šios paslaugos turėtų būti konfidencialios, nemokamos ir lengvai prieinamos visoms terorizmo aukoms ir visų pirma turėtų apimti:
 - a) specializuotą emocinę ir psichologinę paramą, pavyzdžiui, paramą įvykus traumai ir konsultavimą, specialiai pritaikytą terorizmo aukų poreikiams;
 - b) profesinio perkvalifikavimo paslaugas, skirtas padėti nuo sužalojimų ir žalos kenčiančioms aukoms rasti naują darbą arba pakeisti karjerą;
 - c) palankesnių sąlygų sudarymą saugiam virtualiam aukų bendravimui su kitomis aukomis ir aukų palaikymo grupių rengimą;
 - d) bendruomenines palaikymo paslaugas;
 - e) paslaugas šeimos nariams siekiant informuoti juos apie aukų ir jų palaikų atpažinimą ir palaikams repatrijavimą;
70. apgailestauja dėl to, kad, palyginti su Stambulo konvencija, Nusikaltimų aukų teisių direktyvos taikymo sritis yra labiau ribota smurto dėl lyties aukų (įskaitant moteris, nukentėjusias nuo lytinių organų žalojimo praktikos) apsaugos atžvilgiu; vis dėlto teigiamai vertina direktyvoje numatytą griežtesnę atskaitomybės mechanizmą ir pabrėžia, kad reikėtų propaguoti abi šias priemones kartu, siekiant kuo labiau padidinti apsaugą, teikiamą smurto dėl lyties aukoms;

71. ragina valstybes nares teikti tinkamą informacinę medžiagą ir nemokamą teisinę pagalbą terorizmo aukoms, kurios yra ir baudžiamojo proceso šalys, kad būtų priimtas galimas sprendimas dėl kompensacijos;
72. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą sukurti Europos pagalbos terorizmo aukoms fondą;
73. ragina valstybes nares sukurti:
 - a) nuolatinę specialią interneto svetainę, kurioje būtų galima susipažinti su visa vieša informacija apie paramos paslaugas, teikiamas valstybėje narėje įvykus teroristiniam išpuoliui, ir kurioje turėtų būti kuo skubiau teikiama ši informacija: organizacijų, atsakingų už paramos aukoms, šeimos nariams ir visuomenei teikimą ir jų informavimą po teroristinio išpuolio, kontaktiniai duomenys, taip pat informacija apie išpuolį ir priemones, kurių imtasi reaguojant į išpuolį, įskaitant informaciją apie dingusių nukentėjusių asmenų radimą ir susisiekimą su jais, ir priemones, padedančias aukoms sugrįžti namo, kurios turėtų apimti:
 - i) informaciją, kaip atgauti dėl išpuolio prarastą turtą;
 - ii) informaciją apie normalią psichologinę aukų reakciją į išpuolį ir patarimus aukoms, kaip sušvelninti neigiamą reakciją, taip pat informaciją apie galimus nematomus sužalojimus, pvz., klausos praradimą;
 - iii) informaciją apie tai, kaip pasikeisti prarastus tapatybės nustatymo dokumentus;
 - iv) informaciją apie tai, kaip gauti finansinę paramą, kompensaciją ar vyriausybės išmokas;
 - v) informaciją apie specialias terorizmo aukų ir šeimos narių teises, įskaitant teises baudžiamajame procese, nurodytas Nusikaltimų aukų teisių direktyvoje;
 - vi) bet kokią kitą informaciją, kuri laikoma būtina siekiant užtikrinti, kad aukos būtų informuotos apie jų teises, saugumą arba joms siūlomas paslaugas;
 - b) asmeninės prieigos svetainę, kuria gali naudotis teroristinių išpuolių aukos ir jų šeimų nariai, ir kurioje aukoms teikiama viešai neprieinama informacija;
 - c) planus, kaip informuoti šeimos narius apie nukentėjusiųjų padėtį;
 - d) vienodus metodus, kuriais remdamosi visos valdžios institucijos ir organizacijos, atsakingos už aukų priėmimą, gydymą ir paramą joms, rinktų informaciją apie aukas; informacija turėtų būti renkama atsižvelgiant į visų reaguojant į teroristų išpuolį ir padedant aukoms ir jų šeimoms dalyvaujančių organizacijų poreikius;
74. ragina valstybes nares sukurti nacionalinį paramos aukoms tarnybų tinklą, siekiant stiprinti šių organizacijų bendradarbiavimą, ir sudaryti darbo grupes, kurios dalytųsi geriausia patirtimi, plėtotų mokymą ir gerintų bendravimą tarp valdžios institucijų ir nusikaltimo aukų;
75. ragina Komisiją pradėti dialogą su valstybėmis narėmis, siekiant sumažinti itin didelius valstybių narių teroristinių išpuolių aukoms skiriamų finansinių kompensacijų

skirtumus¹;

76. pabrėžia, jog labai svarbu, kad valstybės narės pagarbiai, jautriai ir profesionaliai elgtųsi su nusikaltimų aukomis, kad būtų padedama skatinti jas kreiptis į teisėsaugos pareigūnus ar medicinos darbuotojus;
77. ragina valstybes nares užtikrinti, kad skubios pagalbos linija 112 būtų visiškai prieinama neįgaliesiems ir kad būtų rengiamos informuotumo didinimo kampanijos siekiant padidinti šios linijos žinomumą;
78. pakartotinai ragina Komisiją kuo greičiau pateikti Europos visų formų smurto dėl lyties prevencijos ir kovos su juo strategiją, įskaitant teisės aktą, kuriuo siekiama paremti valstybes nares visų formų smurto prieš moteris ir mergaites ir su lytimi susijusio smurto prevencijos ir kovos su juo srityje; pakartotinai ragina Tarybą aktyvuoti nuostatą dėl pereinamojo priimant vieningą sprendimą, kuriuo smurtas prieš moteris ir mergaites (bei kitų formų smurtas dėl lyties) būtų priskiriamas nusikalstamoms veikoms, kaip nurodyta SESV 83 straipsnio 1 dalyje;
79. ragina valstybes nares sukurti mechanizmus, kurie padėtų išieškoti tinkamas kompensacijas iš nusikalstamą veiką padariusių asmenų;
80. ragina valstybes nares veiksmingai, skiriant pakankamai ekonominių ir finansinių išteklių ir visapusiškai bendradarbiaujant su Komisija ir kitais atitinkamais subjektais, įskaitant pilietinę visuomenę, įgyvendinti visas Nusikaltimų aukų teisių direktyvos nuostatas;
81. ragina Komisiją įtraukti asmens saugumo užtikrinimo ir visų asmenų apsaugos nuo smurto dėl lyties ir tarpasmeninio smurto prioritetą į Europos saugumo darbotvarkę;

o

o o

82. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

¹ Nacionalinės finansinės kompensacijos svyruoja nuo simbolinės vieno euro sumos kai kuriose valstybėse narėse iki 250 000 ir daugiau eurų sumos kitose valstybėse narėse.